

Valóság szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1909. MÁRRCIUS 4.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 51. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mítással díjszabás szerint

A kassai sültgalamb.

Kassa, márc. 3.

Kassa ósrégi cimere javításra szorul. Az angyalos címerpajzs liliummal ékes jobb mezejéből kigumizandó a féltettü koronás sasmadár s valamelyik kitünő iparművészünk által oda pingálandó a sültgalamb, jól sikerült képe. Egy halvány pirosra sültgalamb kell, hogy simbolizálja a jövőben Kassát, mert a sasnak nincs már jelentősége. A sas bátor, a nap felé uszó, büszke madár, királya a szárnyasoknak, hadura a lég nagy seregének. Aki sasos cimert visel, annak energikusnak, mozgékonyak, erősnek kell lennie. Holott ez Kassáról nem állitható.

Kassa új korszaka a sültgalamb jegyében indult meg. Az eldorádóról szóló fantasztikus meséből ismert sültgalambot várják a kassai városházán is, karba font kezekkel, a dolce far niente árkádiai nyugalmában. A sültgalambot, mely beröpül a lustán nyíló száj kellős közepébe, porhanyos húsát is alig kell megrágni, oly könnyen és jól emészthető.

És miután akadhatnak kételkedők, akik a címerjavítás érdekében tett indítványunkat nem látják eléggé indokoltnak, megvilágítjuk, mi készlet bennünket arra, hogy a Kassát szimbolizáló sült galambnak emléket akarunk állítani a város ősi címerében.

Közel egy évtizede tudós orvosok nem szünnék agitálni a kassai kórház újraépítése és a modern egészségügynek megfelelő felszerelése érdekében. Pedig, hát orvosoknak nem is olyan létérdekük az új kórház. Sőt! Mégis felülemelkednek az egyéni érdek vonalán s kétségtelen önzetlenséggel törnek pálcát a régi kórház felett s követelnek egy modern egészségügyi intézményt a felvidék metropolisába. A városi hatóság pedig az alatt várja a sült galambot. Várja, hogy majd aranytálcán hozzák neki a gondosan felépített új állami kórházat!

Évek óta tervezik az államvasuti üzletvezetőségek szaporítását. Ez a terv ma-holnap megvalósul. Kossuth Ferenctől és hűséges munkatársától Szterényi József államtitkártól várják az államvasutak reformját. Igaz, hogy ezen reformot már az előző kormányoktól is várták, de azok nem tudták azt megcsinálni, míg most a szük-

ség parancsoló szava int, hogy ezen reformot továbbra elodázni nem lehet. A reform maga még nem okozna oly nehézséget a miniszternek, mint annak megállapítása, hova kerüljenek az új üzletvezetőségek, vagy igazgatóságok, mivel azon minap fölmerült hirt, hogy az összes forgalmi főnökségeket átalakítják üzletvezetőségekké, komolyan venni nem lehet, de arra szükség sincsen. A folyó évnek mégis meg kell hoznia a rég megkívánt reformot, melynek megvalósítására is elengedhetetlen a vasuti tarifák emelése, mivel az lényeges költséggel jár. Addig is, míg a most sok más gonddal elfoglalt minisztertanács eldönti az új üzletvezetőségek székhelyének kérdését, egymásután fordulnak kérelmükkel Kossuth Ferenchez azok a városok, melyek az üzletvezetőségre számítanak. Legutóbb Szabadka kopogtatott s a miniszter értesítette, hogy kérése, melyben a város forgalmi érdekeit tárta fel, annak idején kellő méltánylásban részesül és a legjobb indulattal tanulmány tárgyává fog tétetni.

Kassa? Itt várják a sültgalambot. Noha egy új üzletvezetőség felállítása jelentékeny hasznot hoz a városnak: biztosítja forgalmi érdekeinek istápolását, melyekről most jobb nem beszélni; ide telepít közel 400 családot, mely fogyasztója a kereskedő és az iparos árucikkeinek, megszorítja egy művelt és nagy képzettségű tisztviselő csoporttal a város kultur és társadalmi életét, melyből csak előny származhatik Kassa fejlődésére, mind-ezen nagy horderejű és nehéz fajsúlyu szempontok, melyekről már oly gyakran és részletesen szó esett, nem elég alkalmasak arra, hogy a városi hatóságot tette szólítsák. Hát nem a sültgalamb története ez? Mikor annyi város verseny ez az üzletvezetőségért, mi meg se mozdulunk.

Pedig már a közeli Miskolc miatt is, csak nagy agitáció árán kaphatjuk meg az új üzletvezetőséget vagy üzletigazgatóságot. Csak két példát ragadtunk ki, holott beszélhetnénk kulturpalotáról, némely finánciális esetekről is. Egyelőre ennyi is elég, hogy konstatáljuk a Kassán uralkodó „sült galamb“ kultuszt.

— Uj Ksod. állomásfőnök. A kassa—oderbergi vasut igazgatósága *Kirschner* Endre főellenőr és kassai állomásfőnököt Budapestre a forgalmi szakosztály vezetésére helyezte át, s Kassára állomásfőnöknek *Csáky Vilmos* rózsashegyi főnököt nevezte ki.

Háboru előtt.

Szerbia nem tágit.

(Fővárosi tudósítónk távirata.) Szenzációs hirt jelentenek ma Belgrádból, amely a békés megegyezés minden lehetőségét megsemmisíti.

Belgrád, márc. 3.

Az orosz követ ugyanis tegnap megjelent *Milovanovics* külügyminiszternél és azt tanácsolta neki, *mondjanak le a területi kárpótlásról és Bosznia autonómiájának követeléséről.* A délután folyamán az angol, francia, német és olasz követek sorra felkeresték a külügyminisztert és ugyanezt a tanácsot adták.

Délután a király elnöklete alatt minisztertanács volt, amely 3 óráig tartott. *A minisztertanácsban elhatározták, hogy Szerbia semmi körülmények között sem mondhat le követeléseiről és bizik a nagyhatalmak igazságérte-
lében.*

Ez a válasz megpecsételi a balkáni helyzet sorsát és bizonyos, hogy *a háboru most már alig kerülhető el.*

Egy viharos élet vége.

A vonat titokzatos utasa.

Ki lehet az öngyilkos?

A kassa—oderbergi vasuton tegnapelőtt, mint a „Napló“ már megírta, egy második osztályú fülkében haldokló állapotban találtak egy 35 év körüli, választékos eleganciával öltözött férfit. Hőrgött a szerencsétlen s mellette egy fenéki kiürített morfiomos üveget találtak. A vonaton ugyanakkor egy katonarvos utazott, aki megállapította, hogy az ismeretlen idegen megmérgezte magát. Amint a vonat Teschenbe érkezett, az öngyilkost beszállították a kórházba, de felépüléséhez kevés a remény. A kalauz s a vasuti főnökség az öngyilkos kiletét megállapítani nem tudta, mert halála előtt, az ismeretlen ruhájából az összes monogramokat, kivágta sőt még a szabócég nevét is, ahonnan ruhái származnak. Csak a bőröndjén volt egy rézlemez, melyen az *Albersz* név volt karcolva. Ebből a körülményből, valamint az öngyilkosnál talált levélből, melyben ugyan nem nevezi meg magát, de megírja, hogy a halálba megy, *mert a társadalom kiközösítette s ő nyomorban élni nem tud*, arra lehet következtetni, hogy az öngyilkos nem más, mint *Albersz Oszkár*.

Ez a név Kassán jól ismert, valamint jól ismerik viselőjét is, aki évekkel annak előtte városunkban hosszabb ideig tartózkodott. Erdemes Albersz életpályáját följegyezni. Zemplénmegyei gazdag családból származott. Tízennyolc éves korában 80.000 forint örökség birtokába jutott, amelynek másfél év alatt a fővárosban, könnyelmű, léha társaságban a nyakára hágott. Amikor az örök-

ség elfogyott, egy nagybátyja nevére hamisítást követett el, amiért korán megízlelte a fogházat. Innen kiszabadulva, sok mindent próbált. A többek között Kassára is jött s felcsapott a régi *Pannoniánál* hirdetés szerzőnek. Rendkívül ügyes tizletszerző volt, de a keresett összeg nem elégítette ki ambícióját. Egyszerre eltűnt a városból s hónapok múlva jelentkezett újra a láthatáron. Azt mondta, hogy sziléziai bányák ügynöke. Ekkor igen sokat utazgatott a kassa-oderbergi pályán s még többet Galiciában. A letört, szegény ember néhány hónap múlva, fényes eleganciával kezdett élni. Pénze volt bőven s nagy összegeket kártyázott el és legkedveltebb alakja volt a kassai éjjeli kávéházaknak. Némely hónapban több ezer koronának hágott a nyakára. A Kossuth-utcán elegáns garzon-lakást rendezett be s övé volt az éjjeli élet legszebb szerelme. Egy ideig Wallenstein Rózának, a híres Schönberger bárónénak is udvarlója volt.

Ez a hirtelen jómód, méltán volt gyanut keltő. S a rendőrség kiderítette, hogy *Albersz* Oszkár kivándorlási ügynök s embereket szállít a német kikötők hajóira. Minden utas után 40 koronát kapott — anynyit mint most az Idegenforgalmi társaság. Könnyen kiszámítható, hogy volt miből költenie. Ez a rengeteg kereset, mely embervásárból folyt be, nem volt elég a kártyás és nőbarát passzióinak kielégítésére. Utközben megcsalta, megsarcolta a kivándorlókat. Egy ilyen büne derült ki, s a ratibori törvényszék 5 évi börtönrre ítélte.

Kiszabadulása után, mult évben Kassára jött s itt lakásközvetítő s ablaktisztító és padló beeresztő vállalatot létesített. Kudarca érte. Multját nem tudták elfelejteni s hamarosan elhagyta Kassát. Egy ideig a fővárosban kísérletezett, de ott is kevés szerencsével, mert, mint jelentettük, Teschen állomása előtt öngyilkos lett.

Halálos robbanás.

Egy Amerikába kivándorolt abauji férfi tragikus halála a bányában.

A dollár, mely annyi derék magyar munkást csábít a tengerentúlra, csak igen keserves küzdelmek árán szereshető meg. Folyton ott leselkedik nyomában a baj, a szerencsétlenség és sok esetben a halál.

Kimás András, precsei (Abauj-Torna m.) honfitársunk Amerikába ment szerencsét keresni és szerencsétlenséget talált. A gaylordi bányában dolgozott. Folyó hó 9-én — mint az amerikai Szabadság írja — *Kimás* a bánya egyik folyosóján éppen szemet akart robbantani, mikor az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy a földre omló lőport az égő lámpára rakta. A bányában levő munkások megijedvén az esetleges veszedelemtől, futásnak eredtek s mikor vagy 25 yard távolságra voltak a bányától, megtörtént a robbanás. Az áram szörnyű erejétől a menekülő munkások a földre tepertettek s ruhájuk tüzet fogott, amelyet azonban hamarosan ledobtak magukról, azonban így is erős égési sebeket kaptak. Azalatt a bányában a mentéshez fogtak a robbanásra figyelmeztetés lett munkások.

A bánya közepe táján három meztelen ember feküdt sulyos égési sebekkel borítva, közöttük a mi magyarunk is: *Kimás András*, akinek *cafatokban és szeletekben lógott le a hus meztelen testéről*. A mentő munkások élén, John Bartokkal, hamar beolajozták magukat, hogy a bányában uralkodó szél folytán kergetett tűzparazsak ne veszélyeztessék őket s bánya kárára helyezték a a már félig halott *Kimás* Andrást.

— A javítóintézetből. Az igazságügy-miniszter *Makay* Kálmán kassai ref. segédlelkészt a kassai kir. javítóintézethez ref. lelkészszé ideiglenes minőségben kinevezte.

HIREK.

Kézik a tavasz.

— Meteor az időjárásról. —

A hosszúra nyult tél és a nehezen kibontakozó tavasz miatt a közönség kétszeres érdeklődéssel várja mostanában Meteor időjósításait, melyek rendszerint és egész pontosággal teljesülnek. Tudós munkatársunktól kaptuk meg a március hónapra szóló jóslást, amit sietünk közreadni:

Jelzésemmek megfelelőleg a február 21-iki csomópont csapadékot s a 22-iki hideget hozott, úgy, hogy ezen csomópont hatáskörében fejlett ki e hónap leghidegebb napja, a 23-iki — amelyet követőleg azonban 13 C-ról 4 C-ra emelkedett a hőmérséklet s hova tovább mindinkább az enyhébb jelleg felé halad az idő, azonban még mindig hidegebb tulsullyal, amint ezt a bolygók állásaiból előlegesen megállapítottam.

Februárius hava még téli jellegű volt, a mezei munkák megkezdésére alkalom éppen nem nyílt, de ez nem lephette meg a közönséget, miután erről már jó előre értesülést nyert jelzéseimből, valamint arról is, hogy az állandóbb tavaszi napok inkább csak a március 6-iki csomópont hatáskörét követőleg következnek be, vagyis, hogy tavaszunk megnyílt késni fog.

A hosszantartó telet és késői tavaszt a Jupiter és Szaturnusz bolygókhoz való helyzetünk hozta elő. E helyzetünk csak lassan alakul át, úgy, hogy az 1910—1911-iki évi telünk sem lesz rövid tartamu. Később fog ugyan Szaturnusz előhaladása folytán beállni, de a hidegebb napokat a tavaszi idényre is beviszi Jupiter, vagyis az abnormális éveknek a mostanival még nem szakad végük.

Március első negyede már változóbb időt hoz, ahol az enyhület eleinte tulsulyra kerül ugyan, de a 6-iki csomópont hatásköre, mely Jupiter együttállásának Holdunkkal való kifolyása, még a hidegebb jelleg is érvényre fogja emelni, amit követőleg azonban már az állandóbb, szebb tavaszi napok követnek. Bár ezek sem lesznek veszedelem nélkül a gazdaközönségre nézve, miután a hirtelen beálló olvadás sok helyen áradatot hozhat, előntve a különben is megviselt vetéseket, amiért a védelemnek ez időre igen résen kell lennie.

Változóbb lesz az időjárás a 16-iki csomópont körül. Lehet szél, vagy csapadék, de enyhe idő, míg a 21-iki erősebben csapadékot, majd követőleg Szaturnusznak Holdunkkal való együttállása miatt az enyhe idő visszafejlődik s hűvös, esetleg hidegebb idő áll be, változó jelleggel, mely majd az egész hónap végét kitölti.

Március havának csomópontjai 6, 7, 15, 16, 20, 21, 22, 26 és 28-ra esnek, melyek közül legerősebb hatásuak a 6, 21, 22 és 26-iki csomópontok, amelyek közül a 6 hideg, a 21 enyhe, csapadékos, a 22-iki hideg, a 26 szeles, változó jelleggel. Különösen erős hatásuak a 21 és 22-iki csomópontok, ahol hirtelen átmenetek várhatók.

— Ki lesz a szepesi püspök?

Politikai és egyházi körökben befejezett ténynek tartják *Párvy* Sándor szepesi püspöknek, a nagyváradi püspökségbe való behelyezését. Most mint értesülünk az utód személyében is megállapodás történt. Nehogy *Párvy* Sándornak az egész országra kiható nemzeti missziója befejezetlen maradjon, mellyel a pánszlávizmust megtörte, a választás *Lányi* József dr. felszentelt püspök, nagyváradi kanonokra esett, mint kinevezendő utódjára, akit a megkezdett munka folytatására és sikeres befejezésére rátermettnek, elég erősnek és érzelmeiben

a távozóhoz hasonlóknak találnak illetve ismernek. Érdekes a dologban, hogy *Lányi* egyébként egy szepesi nemes család sarja, melynek ágai most is élnek Szepesben és Liptó megyében. *Lányi* a legutóbb a trónörökös gyermekeinek magyar nevelője volt.

— A szikszói Takarékpénztár közgyűlése. Elénk érdeklődéssel, s a részvényesek nagy számának jelenlétében folyt a febr. hó 28-án Szikszón, a részvénytársaság saját helyiségében egy régi s renomirt intézet, a szikszói Takarékpénztár közgyűlése, melynek igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai között Szikszó és vidékének legelőkelőbb, s legvagyonosabb egyéneit látjuk, ami főleg okozza azt a nagy bizalmat, mellyel a közönség ezen igazán közgazdasági célokat szolgáló intézet iránt viseltetik, ami a forgalom emelésében s a betétek folytonos szaporodásában nyilvánul. A közgyűlés letylyása a következő volt: *Putnok* Sándor igazgató melegen üdvözlö a megjelent részvényeseket, a közgyűlést megnyitja s megállapítja, és bejelenti a közgyűlés alapszabályszerű határozat-képességét s a közgyűlés elnökének megválasztására ajánlja *Téglássy* Ferencet, ki már évek óta tölti be az elnöki széket. *Téglássy* Ferenc egyhangú lelkesedéssel elnökké választatván, elfoglalja az elnöki széket. Tárgyalatot a két nyereséget feltüntető évi mérleg s az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése s a közgyűlés azt *Putnok* Sándor igazgatónak az ügy minden részletére kiterjedő felszólalása után helyeslőleg elfogadta. Felügyelő bizottsági tagul beválasztották — ezen intézetnél az egyöntetűséget dokumentáló egyhangú lelkesedéssel — *Pap* István nyug. jószágkormányzót és háztulajdonost. Közgyűlés után *Putnok* Sándor igazgató házában volt barátságos vacsora, melyen nagy számban vettek részt a részvényesek, s mely a szikszói hagyományokhoz képest a reggeli óráig tartott.

— Egy grófné gondnokság alatt. A kassai kir. törvényszék, gróf *Vay* Ilona, 37 éves. ev. ref. vallásu, hajadon felsővádaszi lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte. A szerencsétlen grófné másodsor jut gondnokság alá ezzel a tragikus indoklással. Két évvel ezelőtt gondnokság alá helyezte már a kassai törvényszék, majd a család kérelmére feloldotta a gondnokságot. A grófnő baja akkor javulófélben volt. A törvényszék most újra a család kérelmére rendelt szoros felügyeletet a grófnő fölé.

— Halálozás. *Horváth* Lajosné szül. *Höfler* Mária urasszony, kassai községi nyug. tanítónő 54 éves korában Kassán elhunyt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Holnap, csütörtökön délután fél 4 órakor temetik a Szepsi ut 8. számú házból.

— *Czakó* Elemér felolvasása. A kassai közönség nagy érdeklődéssel várja *Czakó* Elemér dr. az iparművészeti muzeum öröknek, holnap csütörtök délután 5 órakor, a színházban tartandó felolvasását. Az otthon művészetéről fog szólni *Czakó*, megtanít arra, hogy kell lakásunkat művészi szépen berendezni, mi az, aminek az izlés törvénye szerint nincs helye az intelligens ember lakásában. A budapesti közönség nagy hálával fogadta *Czakó* felolvasását s azt hisszük, a mi szép iránt melegen vonzó közönségünk is megragadja a felolvasásban kínálkozó ritka alkalmat, hogy az otthon művészetét megismerje.

— Az idej hadgyakorlatok. Mint Bécsből jelentik, az idej nagy hadgyakorlatokon a bécsi, a leitmeritzi és a krakói hadtestek fognak résztvenni. Nagyobb hadgyakorlatok lesznek azonkívül még a gráci és az innsbrucki hadtesteknek is.

— A nőegylet hangversenye. A legszebb siker jegyében halad a megvalósulás felé a nőegylet március hetedik mulatsága. A nőegylet még mindezeidig be is váltotta a

hozzáfűzött várakozásokat. Most azonban valósággal a sors szölte bele a dologba egy végzetes eseményvel. Koller Tónit, a kőburgi udvari opera művésznőjét ugyanis szerencsétlenség érte: egy bécsi villamos karambol alkalmával a kocsi, amelyben ült, ezer darabra tört és a művésznő oly súlyosan megsérült, hogy most a Fürt-féle bécsi szanatóriumban ápolják. A nőgyógyász elnökének azonban szerencsére sikerült az utolsó pillanatban olyan pótlásról gondoskodni, mely mindenkit nemcsak kielégíteni, hanem kellemesen meglepni is fog. Koller Tóni helyett *Gleviczki Irént*, a kassai születésű budapesti művésznőt fogja felléptetni, ki szülővárosa iránti áldozatkészségből az utolsó pillanatban is készséggel ígerte meg vendégszereplését. *Gleviczki* kisasszony oly szép sikerrel szerepelt már eddig is, a kritika oly egyhangulag állapította meg művészkvalitását, hogy a legnagyobb várakozással nézhetünk a jeles énekesnő kassai szereplése elé. A közbejött szerencsétlenség folytán, mely ilyen pillanatnyi rendelkezést kívánt, csak holnap teheti a nőgyógyász a műsort közzé.

— **Öngyilkos százados.** Egy rövid bécsi távirat megdöbbentő hírt hozott Kassára. *Máriássy Brunó*, a 66. gyalogezred Kassán állomásozó kapitánya, a bécsi középponti temetőben, menyasszonya sirján öngyilkossági kísérletet követett el, revolverrel mellébe lőtt. A szívében mélyen sujtott százados két nap előtt ment el Kassáról, nem árulta el utjának célját. Menyasszonya most nem régen halt meg s ez a csapás mélyen megtörte a rokonszenves katonatisztet. *Máriássy Brunót* komoly lőtt sebével a bécsi helyőrségi kórházba szállították.

— **Kamarai szakfelolvasás.** A legközelebbi kamarai szakfelolvasás f. hó 6-án este 8 órakor tartatik meg a Schalkház szálló emeleti termében. Ez alkalommal *Gelléri Mór* kir. tan. az országos iparegyesület igazgatója tart felolvasást az ipartörvény anyagának történeti fejlődéséről.

— **Vándorló bankjegyek.** Az amerikai „Szabadság” ma érkezett száma írja: Mulatságos történet játszódott le a minap Bishop városkában. Az állami bank elnöke egy Wertheim szekrényt vásárolt, melyet azonban már az első este sem tudtak bezárni. Nehogy valami nagy kellemetlenség keletkezzék, a bank elnöke *Carl Summers* szolgát elvitte az állami börtönbe s rázárva a cella ajtaját, magára hagyta a bankjegycsomaggal. Másnap *Summers* visszavitte a pénzt a bankba, este azonban ismét megindult az elnök és szolgája a börtönbe, hol a bankjegy halmazon józúket aludt *Summers*. Így tartott ez körülbelül másfél hónapig. A minap este azonban *Summers* vacsorára volt hivatalos s hiába várakozott rá a bank elnöke s az állami sheriff, még 10 órakor sem ment a bankba. Mivel a sheriff már türelmetlen volt s mivel a pénzt nem lehetett a rossz Wertheim-szekrény gondjaira bízni, kénytelen volt az elnök maga elmenni az állami börtön cellájába s ő aludt a nagy halmaz bankókon. Másnap azonban már egy erős s értékes Wertheim-szekrényt rendelt, nehogy a börtönbe kelljen esténként vándorolnia.

— **Katonai gyakorlat éles töltésekkel.** A Kassán állomásozó csapatok e hónap elejétől kezdve naponta reggel 7 órától, déli 1 óráig és délután 1 órától 5 óráig a katonai lövőtérre éles töltésekkel harcászati lövészetet tartanak. A katonai lövőtér a gyakorlat tartamára örökkel van körülvéve, akiknek engedelmességni mindenkinek tanácsos, már a saját testi épsége érdekében.

— **Pékek és a tejfűrésztés.** A földmivélségi miniszter rendeletet adott ki, mely közegészségügyi szempontból megtiltja a pékeknek a tejfűrésztést. A pékeknek ugyanis

sok vizezett tejet találtak s amint elkobzásra került volna a sor, úgy védekeztek, hogy e tejet nem elárúsításra, hanem sütésnél használják. A miniszter, hogy ennek a kibúvónak elejét vegye, adta ki tiltó rendeletét. A kassai rendőrség már is intézkedett a rendelet végrehajtása ügyében.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féld Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezen és ezen tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeélló a javulás az általános egészséget illetőleg.

Az Emulsió vásárlásánál a S C O T T-féle módszer védelmét — a használatát — kérjük figyelembe venni.

Étvágy és álm

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Színház.

— **A kivándorló.** Ma este úgy véljük bevonul a siker színházunkba, még pedig *Herczeg Ferenc* kitűnő darabjával. *A kivándorló* iránt, melyet ma mutat be a kassai társulat, oly nagy az érdeklődés, hogy a csütörtöki és a pénteki sorozatos előadásokra is már váltottak jegyet. Az új színmű főszerepeiben *Komjáthy, Rácz, Faragó, Étsy, Magyar* első rangú művészi szennációval kecsegtetnek.

— **Az „Izrael” bemutatója.** *Henry Bernstein* nagyhatású új színműve, a legközelebbi bemutató, melyet hétfőre tűzött ki az igazgatóság. A premier érdekességét fokozza, hogy abban mutatkozik be *Jákó Amália*, akit *Komjáthy János* társulata tagjai sorába szerződtetett.

Színházi műsor:

Szerda: *A kivándorló.* Színmű.

Csütörtök: másodsor: *A kivándorló.*

Péntek: harmadszor: *A kivándorló.*

Szombat: *A koldusgróf.* Operett.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, márc. 3.

A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt.

Felolvasták az indítványkönyvet, amelybe *Nagy György* jegyzett be indítványt március 15-ének nemzeti ünnepé való deklarálása érdekében.

Új interpellációkat jegyeztek be *Kmetty Károly* a Szanin elkobzása, *Szabó István* pedig a regále bérlők visszaélései tárgyában.

Ezután folytatták a tőkekamatadó részletes vitáját. A 12. szakasznál 20 képviselő kérésére névszerinti szavazást rendelt el az elnök. Háromnegyed óráig tartó szavazás után *Eber Antal*nak azt a módosítását, hogy a kulcsot 10 százalékról 5 százalékra állítsák le, 96 szavazattal elfogadták.

Ezután a 19. szakaszt *Wekerle* módosításával, a többi szakaszt pedig változatlanul fogadták el.

A kereseti adó általános vitájához elsőnek *Nagy Sándor* vett részt, aki elfogadja

a javaslatot, mert nem jelent újabb megterhelést. *Polónyi Géza* a javaslat ellen beszél, *Vársonyi Vilmos* hibáztatja, hogy a javaslatban nincs progresszió.

Wekerle miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy arra törekedett, hogy az adózás mérsékelt legyen és a községi háztartás rendezését kapcsolatba hozza a reformmal.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadja.

Ezután áttértek az interpellációkra, a melyek során *Mádi-Kovács János* interpellált a Dunapart szabályozása tárgyában. Az ülés folyik.

Kormányválság készül.

A bank bonyodalmai.

Budapest, márc. 3.

A bankbizottság tegnapi izgalmas ülése nyomán a képviselőházban ma teljes határozottsággal terjedt el az a hír, hogy a válság kitörése már csak napok kérdése. A döntő elhatározás minden pillanatban várható a kormány részéről. A bankbizottság tegnapi ülésén *Kossuth Ferenc* nyilatkozata után *gróf Andrássy Gyula* így szólott a mellette ülő *Darányi Ignáchoz*:

— *Most már nem maradhatunk tovább!*

Justh Gyula erre kijelentette, hogy a legjobb lesz, ha már holnap döntenek, mert a mai helyzet událatos és tarthatatlan.

Wekerle miniszterelnök beszéd közben így szólott *Juszt Gyulához*:

— Minden cselekedeted arra mutat, hogy a kormányt meg akarod bukítani!

Justh erre egy szóval sem válaszolt.

A függetlenségi képviselők ma szélten beszélték a folyosón, hogy a kormány megbukott és most már a függetlenségi párt veszi át a kormányt.

Minisztertanács.

Budapest, márc. 3.

Holnap délben a kereskedelmi miniszteriumban minisztertanács lesz.

Küldöttség Justhnál.

Budapest, márc. 3.

Ma délelőtt *Máthé László* képviselő vezetése alatt egy küldöttség tisztelettel *Justh Gyulánál* és üdvözölte őt a bankkérdésben tanúsított bátor magatartásáért. *Justh* válaszában megköszönte a bizalmat és biztosította a küldöttséget arról, hogy a gazdasági önállóság mellett rendületlenül kitart.

A nagyszerb árulás.

Zágráb, márc. 3.

Ma délelőtt vette kezdetét a nagyszerb árulás 53 vádlottjának bünpöre. A tárgyalás írás iránt óriási közönség érdeklődik. A tárgyalás a *Pribicevics* testvérek rendreutastásával kezdődött. Délben a vádiratot olvasták fel. A bünpör tárgyalása hónapokig eltarthat.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. március hó 3-án (páratlan)

Kivándorló.

Színmű 4 felvonásban. Irta *Herczeg Ferenc*.

SZEMÉLYEK:

Hatfaludy herceg — — —	Komjáthy János
Pálfalvy Miklós — — —	Dr. Rácz Ede
Szentgróthy báró — — —	Szomory Miklós
Jessy — — — — —	Étsy Emilia
Hegy — — — — —	Magyar Lajos
Keresztosy — — — — —	Serfőzy Gy.
Mihályi — — — — —	Ujvári Lajos
Mihályiné — — — — —	Vágóné
Adél, leányuk — — — — —	Komáromi M.
Kelemen, Kovács — — — — —	Faragó Ódón

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zaro, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnova és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$ óra, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest, (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodája.

Színház után

a legjobb szórakozó hely

Guttman Márk

„Horgony kávéháza“ Sörház-u. 7.

EGÉSZ ÉJJEL NYITVA.

Jó italok és ételek, gondos

kiszolgálás, mérsékelt árak

mellett.

○○○○○○○○○○ ○○○○○○○○○
A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLÁRON szerezhetik be egyenruhájukat
LICHTIG LIFÓTNÁL
Kassa fő-utca 103.
Közös egyenruhákat átvesz a honvédségi egyenruhákért.
○○○○○○○○○○ ○○○○○○○○○

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Makulatura papir

||| kicsiben és nagyban |||
||| jutányos áron kapható |||

a „NAPLÓ“ kiadóhivatalában Kassán,

Kossuth u. 16. (Bejárat a Fozekas-utcairól.)

Okleveles zongoratanárnő

intelligens családoknál zongoraleckékre vállalkozik. Kezdők számára kitűnően bevált tanítási módszerrel rendelkezik. Haladók továbbfejlesztését, valamint a művészi korrepetálást elvállalja. — Cim: **Major Rózi** Fő-utca 66. sz. II. em. 20. ajtó.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű szén-savban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

— EPERJES. —

Igazgatóság: **BUDAPEST,**

IV., Ferenc József-terület 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

Szikszón a Bolt-utcában, forgalmas helyen egy üzlethelyiség, lakás és mellékhelyiségekből álló ház

bérbe adó,

esetleg kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ugyanott egy borpince is eladó. — Érdeklődhetni a

Szikszói Hitelintézetnél.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

5 szobás I. em. lakás

:: minden mellékkeliségekkel ::

május 1-től kiadó

gróf Bercsényi-u. 10. sz. (I. em.) alatt.

Bővebbet: Dr. ZAHLER ALADÁR ügyvéd irodájában Fő-utca 35. I. em.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel:: tételek mellett eladók. ::
Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

Szatócsok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló“ kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.**

Olcsó pirszen (Koksz).

A kassai légszeszgyárban kapható:

Darabos pirszen 100 kg. 4-20 K

Dió pirszen 100 kg. . 4-40 K

A házhoz szállítás és elhelyezés 100 kilogrammonként 20 fillér.

Légszeszgyár és villamtelep igazgatósága Kassán.